

Investigate The Relationship Between Successful Intelligence And Differentiation Of Self With Life Satisfaction

Sepideh Roshanzamir-Nikou¹ Mohammad Azad Abdollahpour²

¹, Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran

², Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran

*Corresponding author: Mohammad Azad Abdollahpour, Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran. Email: m.a.abdollahpour@gmail.com

Article Info

Keywords: Life Satisfaction, Self-Differentiation, Successful Intelligence

Abstract

Introduction: Nowadays, learners' life satisfaction and identification of related factors are the focus of studies that are related to positive education. Because of the importance of satisfaction predictors, the present study examined the relationship between self-differentiation and successful intelligence with learners' life satisfaction. The purpose of this study is to investigate the relationship of self-differentiation and successful intelligence with life satisfaction among secondary school girls of Urmia City. The research was descriptive in terms of purpose and descriptive in terms of data collection, which was conducted within the framework of a correlational design.

Methods: The method of the present study is descriptive-correlational. The statistical population of the present study in 2017 was 1800 female secondary school students in Urmia and 318 students were selected by multi-stage cluster sampling method according to Morgan table. Questionnaires of life satisfaction of Diner et al. (1978) self-differentiation of Skowron and Schmidt (2003) and successful intelligence of Grigorenko and Sternberg(2002) , were used to collect data and Simultaneous Correlation and Regression methods were used in data analysis.

Results: The subscales of emotional responsiveness and emotional failure are inversely related to correlation coefficients of -0.370 and -0.310, respectively, with life satisfaction. The correlation coefficient between the subscales of successful intelligence including analytical intelligence, creative intelligence and practical intelligence with life satisfaction is 0.418, 0.561 and 0.483, respectively which indicate a positive relationship with life satisfaction

Conclusion: Findings showed that components of self-differentiation and the subscales of successful intelligence have the ability to predict life satisfaction significantly

Copyright © 2020, Education Strategies in Medical Sciences (ESMS). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

رابطه‌ی هوش موفق و تمایزیافتگی خود با رضایت از زندگی

سپیده روشن‌ضمیرنیکو^۱، محمدآزاد عبدالله‌پور*

۱. گروه روان‌شناسی، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران

۲. گروه روان‌شناسی تربیتی، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران

*نویسنده مسؤول: محمد آزاد عبدالله‌پور، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران، m.a.abdollahpour@gmail.com

چکیده

مقدمه: امروزه رضایت از زندگی یادگیرندگان و شناسایی عوامل مرتبط با آن در کانون توجه مطالعات مرتبط با آموزش و پرورش مثبت گرا قرار دارد. به دلیل اهمیت پیش‌بینی کننده‌های رضایت، پژوهش حاضر بررسی رابطه‌ی تمایزیافتگی خود و هوش موفق با رضایت از زندگی یادگیرندگان را مورد بررسی قرار داده است.

روش‌ها: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه‌ی آماری پژوهش حاضر دانش آموزان دختر مقطع متوسطه اول شهر ارومیه بود که ۱۸۰۰ نفر بودند و ۳۱۸ نفر به روش خوش‌بینی چندمرحله‌ای مطابق جدول مورگان انتخاب گردیدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های رضایت از زندگی داینر و همکاران، تمایزیافتگی خود اسکورون و اشمیت و هوش موفق گریگورنکو و استرنبرگ استفاده گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش همبستگی و رگرسیون همزمان بهره گرفته شد.

یافته‌ها: خرده‌مقیاس‌های واکنش‌پذیری عاطفی و گسلش عاطفی به ترتیب با ضرایب همبستگی 0.370 و -0.310 با رضایت از زندگی رابطه معکوس دارند. ضریب همبستگی بین خرده‌مقیاس‌های هوش موفق شامل هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی با رضایت از زندگی به ترتیب برابر 0.418 ، 0.561 و 0.483 بوده که نشان‌گر وجود رابطه‌ی مثبت با رضایت از زندگی می‌باشد.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان داد که مؤلفه‌های تمایزیافتگی خود و خرده‌مقیاس‌های هوش موفق توان پیش‌بینی کنندگی معنادار رضایت از زندگی را دارا هستند.

واژگان کلیدی: رضایت از زندگی، تمایزیافتگی خود، هوش موفق

(Sternberg) است. هوش موفق توانایی دست‌یابی فرد به اهداف خود در زندگی با توجه به بافت فرهنگی اجتماعی او و از طریق سرمایه‌گذاری روی توانمندی‌ها و نقاط قوت وجودی‌اش و همچنین اصلاح و جبران نقاط ضعف خویش به منظور شکل دهی انتخاب یا سازگاری با محیط با استفاده از توانایی‌های تحلیلی، خلاق و عملی اش است.^[۸] توانایی‌های عملی، تحلیلی و خلاقانه انعطاف‌پذیر بوده و از طریق آموزش و برنامه‌های غنی‌سازی می‌توانند بهبود یابند.^[۹، ۱۰، ۱۱] در حقیقت هدف از برنامه‌های آموزشی در هوش موفق این است که به دانش‌آموز کمک شود تا بتواند بر توانایی‌های خود آگاهی پیدا کرده و نقاط ضعف خود را جبران نماید.^[۱۲، ۱۱] در مطالعه‌ای از یک برنامه غنی‌سازی برای تحول توانایی‌های تحلیلی، عملی و خلاقانه در دانش‌آموزان استفاده کردند. نتایج نشان داد که بعد از پیمان برنامه غنی‌سازی، بین گروه‌های کنترل و آزمایش در انواع توانایی تفاوت معناداری وجود دارد.^[۱۳]

نتایج مطالعات بیانگر این است که رضایت از زندگی متاثر از متغیرهای شناختی-هیجانی از قبیل خودآگاهی، خودکنترلی و کنترل عواطف وهیجانات و توانش‌های فردی می‌باشد. فرد با پی‌بردن به توانایی‌ها و استعدادهای ذاتی خود می‌تواند در تضمیم‌گیری‌های مهم زندگی خود موفق‌تر عمل کند، ارزش‌های مختص به خود را بشناسد و ارزیابی خوبی از خود داشته باشد و سرانجام به اهداف خود نایل آید.^[۱۴]

با توجه به این که رضایت از زندگی از شاخص‌های مهم بهداشت روانی بوده و جزو عواملی است که تحت تاثیر سلامت تحصیلی دانش‌آموزان قرار می‌گیرد^[۱۵] بنابراین در پژوهش حاضر جنبه‌های ارتباطی عوامل روان‌شناختی تمایزیافتگی خود و هوش موفق با رضایت از زندگی در دانش‌آموزان مورد بررسی قرار گرفت.

روش‌ها

پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه‌ی آماری پژوهش حاضر شامل دانش‌آموزان دختر دوره‌ی اول متوسطه‌ی شهر ارومیه در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ بودند که تعداد آنها ۱۸۰۰ نفر بود. نمونه‌ی مورد مطالعه شامل ۳۱۸ دانش‌آموز بودند که مطابق برآورد جدول مورگان باروش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای از بخش شهری هر دو ناحیه‌ی اول و دوم آموزش و پژوهش شهر ارومیه انتخاب شدند. به این نحو که از ۲۱ مدرسه‌ی دوره‌ی اول متوسطه نواحی ۱ و ۲ شهری ۷ مدرسه و از هر مدرسه ۳ کلاس به طور تصادفی انتخاب شدند و در مجموع ۳۷۶ نفر به طور تصادفی انتخاب شدند به جهت اینکه ممکن بود در فرآیند پژوهش افراد نمونه تمایل پاسخگویی به ابزارهای اندازه‌گیری نداشته باشند یا پرسشنامه‌های جمع‌آوری شده کامل نباشند و نمونه دچار ریزش شود، پرسشنامه‌ها با تعداد

نوجوانی دوره‌ی پیچیده‌ای از رشد انسان است و مرحله‌ی انتقال از دوران کودکی به بزرگسالی است. در این دوره نوجوان با دو مسئله‌ی اساسی درگیر است، بازنگری و بازسازی ارتباط با والدین، بزرگسالان و جامعه، و بازشناصی و بازسازی خود به عنوان یک فرد مستقل.^[۱] یکی از مهمترین مضامین زندگی یک فرد رضایت از زندگی است که در دوره‌ی نوجوانی به دلیل ملازمت با هویت‌یابی و چالش‌های متناظر با آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. رضایت از زندگی (Satisfactionwith Life) چندوجهی، نسبی و متاثر از زمان و مکان و ارزش‌های فردی و اجتماعی است و همچنین دارای ابعاد عینی و بیرونی، ذهنی و درونی است که نمی‌توان برای آن تعریفی جامع ارائه داد.^[۲] مطالعات نشان داده است که بین رضایت از زندگی و مشکلات روان‌شناختی، انواع رفتارهای پرخطر، شاخص‌های بیماری جسمی و مشکلات تحصیلی در نوجوانان رابطه وجود دارد.^[۳، ۴] از سازه‌های مهم روان‌شناختی که ارتباط ویژه با بحث استقلال و خودشناسی دارد تمایز یافته‌گی فرد است که از نوجوانی به دلیل توسعه ارتباطات فردی و تغیر انتظارات در Differentiation (of self) که یکی از مهم‌ترین مفاهیم نظریه‌ی سیستم‌های خانواده است، میزان توانایی فرد را در تفکیک فرآیند عقلی از فرآیند احساسی نشان می‌دهد. داشتن خود به خوبی متمایزشده، ایده‌آلی است که هیچ‌کس به طور کامل آن را کسب نمی‌کند. طبق نظر بوئن (Bowen, 1978) تمایزیافتگی برای سازگاری در سطح روان‌شناختی و نیز سطح ارتباطات بسیار ضروری است چرا که فرد در مرحله‌ی همسرگزینی، به سوی فردی متمایل می‌شود که سطح تمایزیافتگی مشابهی برخوردار می‌باشد.^[۵، ۶] از سوی دیگر، افراد با تمایزیافتگی بالا قادر به اتخاذ موقیت خوبی در روابط درون‌فردی، تنظیم احساسات خویش و همچنین حفظ هویت شخصی خود در روابط صمیمی و مستحکم، تفکر، احساس و عمل فردی می‌باشند.^[۷]

به دلیل توسعه‌ی تفکر انتزاعی و دامنه‌ی ممکن‌ها در نسبت با واقعیت در دوره‌ی نوجوانی، سازگاری ابعاد پیچیده‌تری پیدا می‌کند که از سازگاری فرد با موقعیت‌ها تا تعییر موقعیت برای سازگاری فردی متغیر است. امروزه افراد در جهانی بسیار پیچیده و پویا زندگی می‌کنند؛ جهانی که در آن فن‌آوری، نیازهای شغلی و تحصیلی به طور مستمر در حال دگرگونی و تعییر است. در این شرایط برای اینکه افراد در زندگی‌شان موفق شوند، نیاز دارند تا در مهارت‌های ایشان به خوبی عمل کنند. یکی از زمینه‌های پژوهشی توسعه یافته در این زمینه نظریه هوش موفق (Successful Intelligence) استرنبرگ

واکنش‌پذیری عاطفی ۰/۸۹، موقعيت من ۰/۸۱، گسلش عاطفی ۰/۸۴ و آمیختگی با دیگران ۰/۸۶ است [۱۶]. در پژوهش نجف‌لویی (Najaf Louei) [۱۸] پایایی پرسشنامه ۰/۷۲ و برای خرده‌مقیاس‌های واکنش‌پذیری عاطفی ۰/۸۱، موقعيت من ۰/۶۴، گسلش عاطفی ۰/۷۶ و آمیختگی با دیگران ۰/۷۹ گزارش شده است.

ضریب آلفا در پژوهش پلگ-پوپکو (Peleg-Popko, 2004) انجام گرفت که مقدار ۰/۸۶ گزارش شده است [۷]. به منظور اطمینان از روایی پرسشنامه تمایزیافتگی خود از ده نفر از صاحب‌نظران در این زمینه نظرخواهی شد که روایی محتوایی این ابزار را مورد تأیید قرار دادند [۱۹]. در پژوهش حاضر پایایی کل پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ و برای خرده‌مقیاس‌های واکنش‌پذیری عاطفی ۰/۷۶، موقعيت من ۰/۷۳، گسلش عاطفی ۰/۷۵ و آمیختگی با دیگران ۰/۷۷ بدست آمد.

ب) پرسشنامه‌ی هوش موفق استرنبرگ و گریگورنکو (Sternberg and Grigorenko, ۲۰۰۲) پرسشنامه هوش موفق استرنبرگ و گریگورنکو [۱۷] طراحی شد و شامل ۳۶ سوال است که سه بعد هوش تحلیلی، هوش خلاق، و هوش عملی را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. این پرسشنامه در مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت درجه‌بندی شده است. نمرات مقیاس بین ۳۶ تا ۱۸۰ نمره در نوسان می‌باشد. از خرده‌مقیاس‌ها هوش تحلیلی با (۱۲) سوال، هوش خلاق با (۱۲) سوال و هوش عملی با (۱۲) سوال اندازه‌گیری می‌شوند که نمره‌ی هر خرده‌مقیاس بین ۱۲ تا ۶۰ می‌باشد. استرنبرگ و گریگورنکو ضرایب پایایی زیرمقیاس‌های این پرسشنامه را به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۶۸، ۰/۷۱ و پایایی کل مقیاس را ۰/۷۴ گزارش کرده‌اند [۱۷]. نگهبان سلامی (Negahban Salami) و همکاران [۲۰] در پژوهش خود نتایج تحلیل عاملی اکشافی با روش مولفه‌های اصلی، علاوه بر عامل کلی هوش موفق، سه عامل (هوش تحلیلی، خلاق و عملی) را برای پرسشنامه هوش موفق تأیید کردند. برای بررسی پایایی این پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ و برای تعیین روایی عاملی از تحلیل تأییدی عاملی استفاده کردند. نتایج نشان داد که پرسشنامه از همسانی درونی قابل قبولی برخوردار است و ضرایب آلفای کرونباخ در زیر مقیاس‌های آن بین ۰/۷۴ تا ۰/۸۱ گزارش شد. در پژوهش حاضر پایایی کل پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۰ و برای خرده‌مقیاس‌های هوش تحلیلی ۰/۸۴، هوش خلاق ۰/۷۴ و هوش عملی ۰/۸۲ بدست آمد.

ج) پرسشنامه‌ی رضایت از زندگی داینر و همکاران مقیاس رضایت از زندگی توسط داینر و همکاران [۱۵] تهییه و از ۵ گزاره که مؤلفه‌ی شناختی بهزیستی ذهنی (Subjective Well-being) را اندازه‌گیری می‌کند، تشکیل شده است.

بیشتری از حجم در نظر گرفته شده توزیع شدن و در بایان منطبق با نمونه برآورد شده ۳۱۸ پرسشنامه کامل پاسخ داده شده برای تجزیه و تحلیل در نظر گرفته شد. آزمودنی‌ها بعد از توضیح هدف و فرآیند کار به میل خود در این پژوهش شرکت کردند و ملاک ورود تحصیل در دوره‌ی متوسطه و نداشتن بیماری جسمانی و روانی بود و ملاک خروج هم نقض موارد فوق یا عدم تمایل دانش‌آموزان به پاسخ‌دهی ابزارهای اندازه-گیری بود و از آنجا که مطالعه‌ی فعلی زمان بر و مداخله‌ای نبود در این زمینه مشکلی پیش نیامد. غیر از حذف پرسشنامه‌هایی که کامل پاسخ داده نشده بودند، براساس برنامه‌ی زمانی به کلاس‌ها مراجعه و پس از تشریح اهداف پژوهش و جلب مشارکت و همکاری آزمودنی‌ها پرسشنامه‌ها توسط پژوهشگر در یک نوبت دو ساعته از هر کلاس تحویل گردید. لازم به یادآوری است که تعداد ۳۷۶ پرسشنامه توسط پژوهشگر بین دانش‌آموزان در مدت هفت روز توزیع گردید که ۵۸ عدد پرسشنامه به‌دلیل پاسخگویی ناقص و یا عدم تکمیل (سفید تحویل) حذف گردید و در نهایت ۳۱۸ پرسشنامه وارد فرآیند تحلیل شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۲۴ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. در تجزیه و تحلیل اطلاعات با توجه به فرضیه‌ها و اهداف پژوهش از آماره‌های توصیفی و ضرایب همبستگی استفاده شد و برای تعیین سهم متغیرهای پیش‌بین در تبیین واریانس متغیر رضایت از زندگی، آزمون تحلیل رگرسیون همزمان استفاده گردید.

ابزارهای مورد استفاده در پژوهش حاضر شامل پرسشنامه‌ی رضایت از زندگی داینر (Diener) و همکاران [۱۵]، پرسشنامه‌ی تمایزیافتگی خود اسکورون و اسمنیت (Skowron and Schmitt) [۱۶]، و پرسشنامه‌ی هوش موفق استرنبرگ و همکاران [۱۷] بودند.

الف) پرسشنامه‌ی تمایزیافتگی خود اسکورون و اسمنیت پرسشنامه‌ی تمایزیافتگی خود یک ابزار خود گزارشی ۴۶ سوالی است که توسط اسکورون و اسمنیت [۱۶] تهییه گردید و برآورده از میزان تمایزیافتگی فرد یا میزان توانایی فرد در تفکیک فرآیندهای عقلانی و احساسی از یکدیگر و نیز آزمودن ارتباطهای مهم افراد و ارتباطهای فعلی که با خانواده‌ی مبدآشان دارند را بدست می‌دهد. این پرسشنامه در مقیاس ۶ درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالف تا کاملاً موافق درجه‌بندی شده است. مقیاس تمایزیافتگی خود شامل چهار خرده‌مقیاس و اکنش‌پذیری عاطفی، موقعيت من، گسلش عاطفی و آمیختگی با دیگران می‌باشد که به ترتیب شامل ۱۲، ۱۲، ۱۱، ۱۱، ۱۱ نمرات مایبن ۴۶ تا ۲۷۶ در نوسان هستند.

از نظر پایایی، ضریب آلفای کرونباخ گزارش شده کل مقیاس توسط اسکورون و اسمنیت ۰/۹۲ بوده و پایایی خرده‌مقیاس‌ها که با ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده در برگیرنده‌ی

رضایت از زندگی با آلفای کرونباخ $.83$ و با استفاده از روش بازآزمایی $.69$ بدست آمد. روایی سازه مقیاس رضایت از زندگی از طریق روایی همگرا با استفاده از پرسشنامه شادکامی آکسفورد (oxford happiness questionnaire) و فهرست افسردگی بک (beck depression inventory) برآورد شد. این مقیاس همبستگی مثبت با شادکامی آکسفورد و همبستگی منفی با فهرست افسردگی بک نشان داد. همچنین مظفری $[22]$ ضریب آلفای کرونباخ را برای این مقیاس $.85$ و پایایی بازآزمون را $.84$ بدست آورد. در پژوهش حاضر پایایی کل پرسش نامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ $.80$ بدست آمد.

می‌گردد و می‌توان از آزمون همبستگی و تحلیل رگرسیون استفاده کرد. جدول ۱، میانگین و انحراف استاندارد نمره‌های آزمودنی‌ها را برحسب رضایت از زندگی، تمایزیافتگی خود، هوش موفق و همچنین خرده مقیاس‌های متناظر آن‌ها را نشان می‌دهد.

آزمودنی‌ها اظهار می‌دارند که برای مثال چقدر از زندگی خود راضی‌اند و یا چقدر زندگی به زندگی آرمانی آن‌ها نزدیک است. رضایت از زندگی با ده سوال اندازه‌گیری می‌شد که پس از بررسی‌های متعدد در نهایت به ۵ سوال کاهش یافت. نمره‌گذاری پرسشنامه براساس طیف لیکرت ۷ درجه‌ای ارزش‌یابی شده است.

داینر و همکاران در نمونه‌ای مشکل از ۱۷۶ دانشجوی دوره کارشناسی، مقیاس رضایت از زندگی را ارزش‌یابی کردند $[15]$. میانگین و انحراف استاندارد نمره‌ها به ترتیب $23/5$ و $6/43$ و ضریب همبستگی بازآزمایی نمره‌ها پس از دو ماه اجرا 82% بود. در ایران بیانی (Bayani) و همکاران $[21]$ با انجام تحقیقی به بررسی اعتبار و روایی این مقیاس پرداختند. پایایی مقیاس

یافته‌ها

براساس یافته‌های توصیفی، میانگین سنی دانش‌آموزان $14/49$ سال و انحراف معیار $9/25$ می‌باشد. برای بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کلموگروف- اسمیرنوف استفاده شد که نتایج نشان داد که مقدار سطح معناداری در این آزمون از $0/05$ بزرگتر است، لذا توزیع داده‌ها منطبق بر توزیع نرمال قلمداد

جدول ۱ توصیف آماری متغیرهای مورد مطالعه

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد
رضایت از زندگی	$22/022$	$6/487$
تمایزیافتگی خود	$145/701$	$35/209$
واکنش‌پذیری عاطفی	$34/778$	$9/871$
جایگاه من	$33/211$	$9/256$
گریز عاطفی	$37/648$	$10/660$
هم‌آمیختگی با دیگران	$39/063$	$10/423$
هوش موفق	$121/862$	$20/775$
هوش تحلیلی	$41/003$	$9/506$
هوش خلاق	$39/484$	$8/406$
هوش عملی	$41/734$	$9/239$

متناظر آن شامل هوش تحلیلی و هوش خلاق و هوش عملی به ترتیب میانگین‌های $41/003$ و $39/484$ و $41/374$ را دارا می‌باشند.

میانگین نمره‌ی آزمودنی‌ها در رضایت از زندگی $24/022$ و میانگین در خرده مقیاس گریز عاطفی $37/648$ می‌باشد. هم‌چنین هوش موفق با میانگین $121/861$ و خرده مقیاس‌های

جدول ۲ اطلاعات آماری متغیرهای پژوهش

هوش موفق	هم‌آمیختگی با دیگران	گسلش عاطفی	جایگاه من	واکنش‌پذیری عاطفی	ضریب چولگی	ضریب کشیدگی
$24/022$	$37/648$	$41/003$	$39/484$	$41/374$	$-0/909$	$1/063$
$121/861$	$41/734$	$39/063$	$33/211$	$34/778$	$-0/355$	$-0/355$
$39/484$	$37/648$	$39/484$	$34/778$	$34/778$	$-0/45$	$-0/449$
$39/063$	$39/063$	$39/063$	$33/211$	$33/211$	$-0/115$	$-0/106$
$121/862$	$121/862$	$121/862$	$41/003$	$41/003$	$-0/031$	$-0/043$
$41/734$	$41/734$	$41/734$	$39/484$	$39/484$	$-0/373$	$-0/259$
$39/484$	$39/484$	$39/484$	$34/778$	$34/778$	$-0/179$	$-0/750$
$39/063$	$39/063$	$39/063$	$33/211$	$33/211$	$-0/128$	$-0/558$
$39/063$	$39/063$	$39/063$	$39/063$	$39/063$	$-0/500$	$-0/197$

رابطه‌ی هوش موفق و تمایزیافتگی خود با رضایت از زندگی

هوش موفق و خرده‌مقیاس‌های متناظر آن شامل هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی در بازه (۲،۲)–(۲،۲) قرار دارند. یعنی از لحاظ کجی و کشیدگی، متغیرها نرمال بوده و استفاده از آزمون های پارامتریک قابل توجیه است.

بر طبق آنچه از جدول ۲ بر می‌آید، مقدار چولگی مشاهده شده و نیز ضریب کشیدگی متغیرهای رضایت از زندگی، تمایزیافتگی خود و خرده‌مقیاس‌های متناظر آن شامل واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گسلش عاطفی و هم‌آمیختگی با دیگران و نیز

جدول ۳ ماتریس همبستگی بین مؤلفه‌های تمایزیافتگی و خرده‌مقیاس‌های هوش موفق با رضایت از زندگی

ردیف	متغیر	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	رضایت از زندگی										
۲	تمایزیافتگی خود										
۳	واکنش‌پذیری عاطفی										
۴	جایگاه من										
۵	گسلش عاطفی										
۶	هم‌آمیختگی										
۷	هوش موفق										
۸	هوش تحلیلی										
۹	هوش خلاق										
۱۰	هوش عملی										

رضایت از زندگی به ترتیب برابر -0.370 و -0.310 بوده که هر دو مقیاس در سطح 0.1 معنادار بوده به این معنی که با افزایش واکنش‌پذیری عاطفی و گریز عاطفی، رضایت از زندگی کاهش می‌یابد. در حالت کلی ضریب همبستگی بین مقیاس تمایزیافتگی خود با رضایت از زندگی برابر -0.207 بوده که در سطح 0.05 معنادار است. به عبارت بهتر بین دو متغیر تمایزیافتگی و رضایت از زندگی رابطه‌ی معکوس وجود دارد. ضریب همبستگی بین خرده‌مقیاس‌های هوش موفق شامل هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی با رضایت از زندگی به ترتیب 0.418 ، 0.561 و 0.483 بوده که هر دو مقیاس نخست در سطح 0.1 و خرده‌مقیاس سومی در سطح 0.05 معنادار می‌باشد. در حالت کلی ضریب همبستگی بین مقیاس هوش موفق با رضایت از زندگی برابر 0.487 ، که در

$** P < 0.01$
 $* P < 0.05$
N=318

برای بررسی رابطه‌ی تمایزیافتگی و خرده‌مقیاس‌های آن شامل واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی و هم‌آمیختگی با دیگران با رضایت از زندگی و رابطه‌ی هوش موفق و خرده‌مقیاس‌های آن شامل هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی با رضایت از زندگی و همچنین رابطه‌ی تمایزیافتگی و مؤلفه‌های آن با هوش موفق و خرده‌مقیاس‌های آن از ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. نتایج مربوط به این تحلیل در جدول ۳ ارائه شده است.

نتایج نشان می‌دهد که ضریب همبستگی بین خرده‌مقیاس‌های واکنش‌پذیری عاطفی و گسلش عاطفی با

من، گریز عاطفی و هم‌آمیختگی با دیگران به ترتیب ۱۷۵/۰-، ۳۰۹/۰-، ۲۰۵/۰- و ۱۳۵/۰- است. خرده مقیاس هوش عملی با مؤلفه‌های واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی در سطح ۰/۰۱ و با خرده مقیاس هم‌آمیختگی با دیگران در سطح ۰/۰۵ معنادار است.

سطح ۰/۰۱ معنادار است. به این معنی که با افزایش خرده مقیاس‌های هوش موفق، رضایت از زندگی، افزایش می‌یابد.

ضریب همبستگی بین مؤلفه‌ی هوش عملی با تمایزیافتنگی برابر ۲۳۲/۰- می‌باشد در سطح ۰/۰۱ معنادار است. به طور جزیی، ضریب همبستگی خرده مقیاس هوش عملی با مؤلفه‌های تمایزیافتنگی، واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه

جدول ۴ نتایج پیش‌بینی رضایت از زندگی براساس مؤلفه‌های تمایزیافتنگی و خرده‌مقیاس‌های هوش موفق

متغیر ملاک	میزان همبستگی	ضریب تبیین	آزمون دورین-واتسون	سطح معناداری	آماره F	میزان دورین-واتسون
رضایت از زندگی	۰/۶۷۱	۰/۴۵۰	۱۵/۷۱۲	۰/۰۰۰	۱/۹۳۰	

معناداری میزان R نتیجه شده می‌باشد. نتایج نشان‌دهنده‌ی این است که به طور تقریبی ۴۵ درصد از واریانس رضایت از زندگی توسط مؤلفه‌های تمایزیافتنگی و خرده مقیاس‌های هوش موفق تبیین می‌گردد.

مقدار آزمون دورین-واتسون برای این آماره نشانگر عدم وجود خود همبستگی است که حالت مطلوب در فرضیات اصلی مربوط به باقیمانده‌ها در تحلیل رگرسیون می‌باشد و بنابراین فرض استقلال مانده‌ها نیز قابل قبول است. بر اساس نتایج حاصل از جدول ۵ مقدار رگرسیون چندگانه برابر ۰/۶۷۱ می‌باشد. مقدار F=۱۵/۷۱۲ در سطح ۰/۰۰۰ معنادار است که مبین

جدول ۵ ضرایب رگرسیونی مربوط به پیش‌بینی رضایت از زندگی براساس مؤلفه‌های تمایزیافتنگی و خرده‌مقیاس‌های هوش موفق

متغیرهای پیش‌بین	B	خطای استاندارد	ضرایب غیراستاندارد	ضرایب استاندارد	آماره t	سطح معناداری
مقدار ثابت	۱۹/۶۹۲	۲/۴۱۷			۷/۳۴۹	۰/۰۰۰
واکنش‌پذیری عاطفی	-۰/۵۲۱	۰/۰۴۸			-۴/۶۱۷	۰/۰۰۰
گسلش عاطفی	۰/۵۶۴-	۰/۰۴۷			-۶/۲۱۸	۰/۰۰۰
هوش تحلیلی	-۰/۲۸۸	۰/۰۴۸			۱/۹۵۵	۰/۰۴۱
هوش خلاق	۰/۵۹۴	۰/۰۴۹			۰/۹۴۲	۰/۰۱۵
هوش عملی	۰/۴۲۶	۰/۰۴۸			۲/۱۸۴	۰/۰۰۳

عاطفی و گریز عاطفی به ترتیب با بتاهای ۰/۳۲۶ و -۰/۴۸۶ به دست آمد و با عنایت به اینکه سطح معناداری متناظر با آن‌ها کمتر از ۰/۰۱ است، این‌گونه استبطاط می‌شود که با افزایش این خرده‌مقیاس‌ها، رضایت از زندگی کاهش خواهد یافت. ضریب رگرسیونی متناظر با خرده‌شناخت‌های هوش موفق شامل هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی به ترتیب با بتاهای ۰/۳۵۲، ۰/۶۴۲ و ۰/۵۰۵ به دست آمد و با علم به سطح معناداری متناظر با آن‌ها، نتیجه می‌شود که با افزایش سطح مؤلفه‌های هوش موفق، رضایت از زندگی افزایش می‌یابد.

از آنجایی که تمایزیافتنگی، نقش مهم و اساسی در کاهش اضطراب مزمن فرد و برخورداری از یک زندگی سالم را دارد و همچین با توجه به اینکه شخصیت فرد از لحاظ میزان تمایزیافتنگی‌اش، در ارتباط با دیگران شکل می‌گیرد [۲۳] در پژوهش‌های متعدد [۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸]، تمایزیافتنگی خود، متغیری مهم و اساسی در پیش‌بینی سلامت یادگیرنده‌گان در طول دوره‌ی تحصیلی می‌باشد. در یافته‌های مطالعه‌ی حاضر بین مؤلفه‌های واکنش‌پذیری عاطفی و رضایت از زندگی $r = -0/370$ و $P < 0/01$ ، گسلش عاطفی و رضایت از

از میان مؤلفه‌های تمایزیافتنگی خود، خرده‌مقیاس‌های واکنش‌پذیری عاطفی و گریز عاطفی با ضرایب تأثیر ۰/۵۲۱ و ۰/۵۶۴- از میان شاخص هوش موفق، خرده‌مقیاس‌های هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی به ترتیب با ضرایب تأثیر ۰/۲۸۸، ۰/۵۹۴ و ۰/۴۲۶ می‌توانند تغییرات مربوط به رضایت از زندگی را پیش‌بینی کنند. با توجه به نتایج حاصل از تحلیل رگرسیونی، مؤلفه‌های تمایزیافتنگی و خرده‌مقیاس‌های هوش موفق توان پیش‌بینی کنندگی معنادار رضایت از زندگی را دارا هستند. ضریب رگرسیونی متناظر با آماره تمایزیافتنگی و به ویژه خرده‌مقیاس‌های واکنش‌پذیری

بحث

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه‌ی هوش موفق و تمایزیافتنگی خود با رضایت از زندگی بود. با توجه به اهمیت رضایت از زندگی در تعیین وضعیت سلامت تحصیلی و روان شناختی یادگیرنده‌گان و تعیین آینده‌ی تحصیلی و حرفة‌ای یادگیرنده‌گان شناسایی عوامل مرتبط با آن و برآورد سهم تمایز آنها حائز اهمیت است.

رسانه‌های جمعی به آموزش این مهارت‌ها بپردازند. با آموزش توانشی مختلف هوش موفق، می‌توان فرصت یکسانی را برای همه دانش‌آموزان جهت پرورش و شکوفایی استعدادهایشان در حوزه‌های مختلف مهیا نمود [۹]. همچنین آموزش بر مبنای هوش موفق می‌تواند با ایجاد تعادل بین توانمندی تحلیلی، خلاق و عملی از طریق سازگاری، تغییر و انتخاب، به فرآگیران کمک کند تا با توجه به سرعت تغییرات محیطی، روش‌های جدید یادگیری، تغییر ماهیت شغلی و نیازهای در حال تغییر این مشاغل و تغییرات سریع ساختار اجتماعی، انعطاف پذیری را در خود توسعه دهنند.

ممکن است در فرایند انجام پژوهش محدودیتهایی وجود داشته باشد. محدودیت پژوهش حاضر این بود که ابزارهای اندازه‌گیری از نوع پرسشنامه بود و ابزار خودگزارش دهی بود که معمولاً یکی از تمایزهای اساسی پرسشنامه با آزمون در بررسی پاسخ صحیح از اشتباه است و چون پرسشنامه بیانگر عملکرد نوعی است نه عملکرد بهینه، معمولاً در اعتبار بیرونی یافته‌ها باید با احتیاط عمل کرد. جهت تأیید بیشتر و بهتر نتایج این پژوهش پیشنهاد می‌گردد تا متغیرهای پژوهش در جوامع آماری دیگری با مشاغل و شرایط زندگی متفاوت با جامعه پژوهش حاضر تکرار گرد و آزمون تغییر ناپذیری جنسیتی هم مورد توجه قرار گیرد. با توجه به نقش مهم سازه‌های روانشناصی مثبت از قبیل رضایت تحصیلی [۳۲] در محیط‌های آموزشی این متغیر در ارتباط با هوش موفق و تمایز یافتگی مورد مطالعه قرار گیرد و در این راستا آزمون تغییر ناپذیری جنسیتی الگوی روابط مورد بررسی قرار گیرد. همچنین پیشنهاد می‌شود همسو با مطالعات متأخر استرنبرگ در زمینه خرد [۸] و نقش بر جسته‌ی خردمندی در سلامت فردی و اجتماعی به جای هوش موفق و در تداوم مطالعات مربوطه خرد در رابطه با رضایت از زندگی مورد مطالعه قرار گیرد تا شواهد مختلف پژوهشی مبتنی بر بافتارهای فرهنگی اطلاعات وسیع تری را تدارک بییند.

نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که مولفه‌های گسلش عاطفی و واکنش پذیری عاطفی مربوط به تمایز یافتگی خود و خرده مقیاس‌های هوش موفق که دربردارنده‌ی هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی است با رضایت از زندگی رابطه‌ی معناداری دارد و پیش‌بینی کننده‌ی رضایت از زندگی می‌باشد. در بین پیش‌بینی کننده‌ها هوش خلاق بیشترین تبیین کننده رضایت از زندگی بود.

نکته قابل توجه در خصوص متغیرهای پیش‌بین، نقش و اهمیت روابط اولیه در پی‌ریزی و نحوه ارتباط در بزرگسالی می‌باشد. به عبارت دیگر، بنیاد مقوله‌های هوش موفق و

زندگی ($P = 0.05 < 0.31$) همبستگی منفی وجود دارد و در حالت کلی مابین تمایز یافتگی و رضایت از زندگی همبستگی منفی ($P = 0.05 > 0.207$) وجود دارد که در سطح 0.05 معنادار می‌باشد. نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که خرد مقیاس‌های تمایز یافتگی خود که دربردارنده‌ی واکنش پذیری عاطفی و گسلش عاطفی است با رضایت از زندگی رابطه‌ی منفی معناداری دارد و پیش‌بینی کننده‌ی منفی رضایت از زندگی می‌باشد. باشند که گسلش عاطفی بعد از هوش خلاق بالاترین ضریب تاثیر را در تبیین متغیر ملاک داشت. در این زمینه و رابطه‌ی منفی تمایز یافتگی خود با رضایت از زندگی می‌توان ملاحظات روان‌شناختی فرهنگ را مد نظر قرار داد. احتمالاً مهم‌ترین و وسیع‌ترین کاربرد جنبه‌ی روان‌شناختی فرهنگ، فردگرایی-جمع گرایی است. تریاندیس (Triandis, 1995) به نقل از راتزلاف (Ratzlaff) و همکاران، سطوح فردی این ساختار را خودمداری و جمع‌مداری نامید. خودمدارها ارزش‌ها و نگرش‌های فرهنگ‌های فردی و مستقل را تایید می‌نمایند و جمع‌مدارها ارزش‌ها و نگرش‌های غالب را برای فرهنگ‌های جمع‌گرا یا به هم وابسته تایید می‌کنند. مطالعات در این زمینه تیمی قائل شدن بین فرهنگ فردی و بوم گرایی را پیشنهاد می‌کند [۲۹]. بنابراین مقوله فرهنگ عامل تعیین کننده‌ای در نگرش به سازه‌های روان‌شناختی است. دینر و دینر (Dinur & Dinur, 1995) به نقل از سو (Suh, 2000) دریافتند که رابطه‌ی احترام به خود با رضایت‌مندی از زندگی تحت تاثیر فرهنگ، تمایز است. در فرهنگ‌های فردگرا این ارتباط بالا و در فرهنگ‌های جمع‌گرا پایین‌تر است [۳۰]. از نظر سو معنا، هدف و راهنمای رفتار خود در غرب، مستقل از بافت و موقعیت است و در وهله نخست از منابع درون‌فردی مشتق می‌شود. ممکن است انسجام خود از طریق تأکید بر اصول خود درونی، به جای اصول بافت بین فردی، به عنوان بازتابی از عدم بلوغ فرد یا خودپسندی آور در فرهنگ‌های آسیای شرقی تلقی گردد [۲۹].

مؤلفه‌های هوش موفق می‌تواند دانش‌آموزان را به تحلیل مساله و انتخاب بهترین راه حل، ارائه‌ی راه حل‌های خلاقانه و مبتکرانه و همچنین انتقال یادگیری، به‌ویژه در زمینه‌های کاربردی و عملی هدایت کند. ضریب همبستگی بین خرده مقیاس‌های هوش موفق (هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی) با رضایت از زندگی به ترتیب 0.418 ، 0.561 و 0.483 بود که همه معنادار بودند و از بین آنها هوش خلاق تبیین کننده بیشتر تغییرات متغیر ملاک بود. با توجه به مطالعات پژوهشی مختلف [۱۳، ۳۱] که با نتیجه‌ی مطالعه‌ی فعلی همسو هستند، هوش موفق، متغیری مهم و اساسی در تعلیم و تربیت و زمینه‌های مرتبه می‌باشد. بدلیل آن که هوش موفق مسأله‌ای اکتسابی است و می‌تواند آموخته شود بنابراین برنامه‌ریزان آموزشی بایستی توجه بیشتری به این مهم داشته و از طریق

ملاحظات اخلاقی

این پژوهش برگرفته از پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد (کد: ۱۶۶۲۰۷۱۵۹۶۱۰۰۴) نویسنده‌ی اول، با راهنمایی جناب آقای دکتر محمد آزاد الله پور انجام یافته و در کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد تصویب شده است، که بر مبنای آن هیچ گونه آسیب روانی و جسمانی متوجه شرکت کنندگان نگردد. مجوز آموزش و پرورش و نیز رضایت از دانش آموزان در ابتدای فرایند پژوهش اخذ گردید. همچنین به شرکت کنندگان اطمینان داده شد که اطلاعات آنها کاملاً محرومانه است.

تضاد منافع

بین نویسنده‌گان مقاله حاضر هی گونه تعارضی در منافع وجود ندارد.

سپاسگزاری

پژوهشگران از همکاری صمیمانه مدیران، معلمان، دانش آموزان و نیز مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ارومیه کمال قدردانی و تشکر را دارند.

منابع

1. Lotf-Abadi, H. [Growth Psychology 2: Adolescence , Youth and Adult]. 8th. Ed., Tehran, Ministry of Culture and Islamic Guidance Press.2006 . (in Persian)
2. Kharazmi, Sh. Quality of Life and Digital Era Requirement of Iran, Journal the Word of Economics.2005
3. Funk B, Hubner S, Valios R. Reliability and validity of a brief life satisfaction scale with a high school sample. Journal of Happiness Studies.2006; 8 (4), 41-54
4. Khodabakhsh R, MohajerBadkoobeh M, Nik-Azin A. Psychometric Properties of Multidimensional Student's Life Satisfaction (MSLSS) in Guidance School Students of Gorgan City: Examination of Gender and Grade Differences. Quarterly Journal of Psychological Studies.2013; 9(1), 121-144. (in Persian)
5. Bowen M.[Family therapy in clinical practice]. New York: Jason Aronson, Inc. 1978
6. Mohsenian M., Karamlo S, Ganjavi S. Relationship between self-differentiation and emotional intelligence in divorced applicants. Journal of Family Researches. 2008; 12, 827-837. (in Persian)
7. Peleg-Popko O. Differentiation and test anxiety in adolescents, Journal of Adolescence. 2004; 27, 645-662
8. Preiss D, Sternberg R. [Innovations in Educational Psychology:Perspectives on Learning ,teaching, and human development].New York: Springer Publishing Company .2010
9. Chan D. Burnout, self-efficacy, and successful intelligence among Chinese prospective and in-service school teachers in Hong Kong. Educational Psychology.2007; 27 (1), 33-49
10. Sternberg R. A triarchic approach to the understanding and assessment of intelligence in multicultural populations. Journal of School Psychology.1999; 37 (2), 145-159
11. Sternberg R, Grigorenko E. [Teaching for successful intelligence: To increase student learning and achievement]. USA, Sage. 2007; 28-32
12. Sternberg R. Teaching for successful intelligence: Principles, procedures, and outcomes. Educational and Child Psychology. 2003; 20, 6-18
13. Aljughaiman A,Ayoub A.. The effect of an enrichment program on developing analytical, creative, and practical abilities of elementary gifted students. Journal for the Education of the Gifted. 2012; Vol. 35. No. 2. 153-174
14. Adler M, Fagley N. Appreciation: Individual differences in finding value and meaning as a unique predictor of subjective well-being. Journal of Personality.2005; 73, 79-114
15. Diener E, Emmons R, Larsen R, Griffin S. The Satisfaction with Life Scale. Journal of Personality Assessment.1985;49 (1), 71-75
16. Skowron E, Schmitt T. Assessing interpersonal fusion: reliability and validity of a new DSF fusion with others subscale, Journal of Marital and Family Therapy.2003; 29, 209-222.
17. Sternberg R, Grigorenko, E.[Dynamic testing: The nature and measurement of learning potential]. New York, USA: Cambridge University Press. 2002
18. Najaf Louei F. The role of self-differentiation in marital relations. New Thoughts on Education. 2006; 2(3-4), 27-37. (in Persian)
19. Skowron E, Friedlander M.. The Differentiation of Self Inventory: Development and initial validation, Journal of Counseling Psychology. 1998; 45, 1 -11
20. Negahban Salami M, Valiollah, F, Sarami Gh. A Study of Factor Structure, Reliability and Validity

تمایزیافتگی فرد در کودکی شکل گرفته و رخدادهای آتی زندگی فرد را تحت تاثیر قرار می دهد. این پژوهش را می توان آغاز برسی های فraigیرتر در زمینه‌ی نظامهای آموزشی و اجتماعی بهویژه نقش شاخصهای تمایزیافتگی و هوش موفق با نظر به ملاحظات بافتاری در رضایت از زندگی برشمرد. بر بنیاد ادبیات نظری و پژوهشی مرتبط با هوش موفق و تمایز یافتگی خود ، متغیرهای مذکور به عنوان تبیین کننده رضایت از زندگی نشان داده شده اند و نظر به اهمیت بافتاری مقوله رضایت از زندگی برسی های فرهنگی بیشتری نیاز است و ممکن است به لحاظ جمعگرا-فردگرا بودن جوامع در پژوهش-های آتی نتایج ناهمسو با ملاحظات فرهنگی خاص به دست آید. در مجموع، پژوهش حاضر دارای مضامین نظری و کاربردی خاصی می باشد. به لحاظ نظری می توان این مدل پیشنهادی را بسط داده و در سایر زمینه‌ها تأثیر آن را از نقطه نظر مهارتی و عملکردی مورد بررسی قرار داده و از نظر کاربردی می توان توجه دست اندر کاران تعليم و تربیت و والدین را نسبت به آموزش این عوامل در جهت افزایش رشد مهارتی و عملکردی جلب نمود.

- of the Successful Intelligence Scale. *Educational Measurement*. 2014; 4(15), 1-16. (in Persian)
21. Bayani A, Koocheky A, Goodarzi H. The reliability and validity of the satisfaction with life scale. *Journal of Iranian Psychologists*. 2007; 3(11), 259-265. (in Persian)
22. Mozaffari Sh. [A Study of mental happiness interdependent on the basis of five factor paradigms among Shiraz University students]. Master dissertation. Shiraz University. 2004. (in Persian)
23. Gladding S. [Family therapy: History, theory, and practice] (3rd ed.). Upper Saddle River, NJ: Merrill/Prentice Hall. 2001.
24. Gushe G, Constantine M. Examining individualism, collectivism and differentiation in African American college women. *Journal of Mental Health Counseling*. 2003; 25 1-15
25. Skowron E. Differentiation of self, personal adjustment, problem solving, and ethnic group belonging among persons of color. *Journal of Counseling and Development*. 2004; 82, 447-456
26. Peleg O. The relation between differentiation of self and marital satisfaction: What can be learned from married people over the course of life?. *American Journal of Family Therapy*. 2008; 36, 388-401.
27. Oishi S. The concept of life satisfaction across cultures: An IRT analysis. *Journal of Research in Personality*. 2006; 41, 411-423
28. Diener E. Subjective well-being: The science of happiness, and a proposal for national index. *American Psychologist*. 2000; 55, 34-43.
29. Ratzlaff C, Matsumoto D, Kouznetsova N, Raroque J, Ray R. Individual psychological culture and subjective well-being. In E. Diener and E. M. Suh (Eds.), *Culture and subjective well-being* (pp. 37-59). Cambridge: The MIT Press. 2000c
30. Suh E. M. Self, the hyphen between culture and subjectivewell-being. In E. Diener and E. M. Suh (Eds.) *Culture and subjectivewell-being* (pp. 63-86). Cambridge: MIT Press. 2000c
31. Babaei A, Maktabi Gh, Behrozi N, Atashafroz A. The impact of successful intelligence on students' critical thinking and tolerance of ambiguity. *Journal of Fundamentals of Mental Health*. 2016; 18, 380-387. (in Persian)
32. Badri Gargari H, Ahrari G, Fathi Azar E, Mirnasab M. The Effect of Social-Emotional Learning Program on Saqqe's Fifth Graders Male Student's Psychosocial Competencies and School Satisfaction. *Educ Strategy Med Sci*. 2018; 11 (3) :1-12 (in Persian)